

T.C.
ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

2025 AİLE YILI

7 / 35 336 GİK 32

GÜNLÜDÜR

04 -12- 2025

Sayı : 64272063-610- 368645
Konu : Yazılı Soru Önergesi (7-35336)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 28/10/2025 tarihli ve E-43452547-120.07.04-1724950 sayılı yazınız.

Uşak Milletvekili Sayın Ali KARAOBA'nın tarafıma tevcih ettiği 7-35336 esas numaralı yazılı soru önergesi, Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 99'uncu maddesi gereği ekte cevaplandırılmaktadır.

Bilgilerinizi arz ederim.

Alparslan BAYRAKTAR
Bakan

Ek: 7-35336 Esas Numaralı Önerge Cevabı (2 Sayfa)

UŞAK MİLLETVEKİLİ SAYIN ALİ KARAOBA'NIN
YAZILI SORU ÖNERGESİNE İLİŞKİN CEVAPLAR

DÖNEM
28-4

ESAS NO
7-35336

Maden ve Petrol İşleri Genel Müdürlüğü (MAPEG) sistem kayıtlarında yapılan inceleme neticesinde; NTE'ye yönelik sadece Eskişehir ili, Sivrihisar ilçesi sınırları dahilinde ve Eti Maden İşletmeleri Genel Müdürlüğü (ETİMADEN) uhdesinde yer alan ruhsat sahası için 07/01/2017 tarihinden geçerli olmak üzere 10 yıl süreli işletme ruhsatının düzenlendiği, ruhsat sahası için Toryum+Barit+Fluorit+NTE işletme izninin bulunduğu tespit edilmiştir.

Eskişehir ilimizin Beylikova ilçesindeki ETİMADEN uhdesinde yer alan sahada yürütülen arama çalışmaları kapsamında, 310 lokasyonda yaklaşık 125 bin metre sondaj yapılmış ve sahadan 59.000'den fazla numune alınarak gerekli analiz çalışmaları tamamlanmış olup, NTE, barit, florit ve toryumdan oluşan 694 milyon ton kaynak tespit edilmiştir. Bu saha Çin'deki Bayan Obo sahasından sonra dünyanın ikinci büyük Nadir Toprak kaynak sahasıdır. Ayrıca NTE sahasındaki kompleks cevherin ekonomiye kazandırılması faaliyetlerinde kurumsal kapasite ve uzmanlığın geliştirilmesi, teknoloji geliştirme, altyapı çalışmaları, pilot ve üretim tesisi kurulmasına yönelik çalışmaların yanı sıra, iş süreçlerinin daha etkin sürdürülmesi amacıyla "*Beylikova Florit, Barit ve Nadir Toprak Elementleri İşletme Müdürlüğü*" kurulmuş olup, Ülkemizin dünyanın önemli üreticisinden birisi olma hedefi ve stratejik bakış açısıyla ilk etapta 1.200 ton/yıl kapasiteli pilot tesis kurulmuştur.

Pilot tesisde; kompleks cevherden fiziksel, fizikokimyasal ve hidrometalurjik zenginleştirme yöntemleri kullanılarak ilk etapta Nadir Toprak Oksitleri (NTO) konsantresi elde edilmesi ve üretim sürecinin oluşturulması amacıyla çalışmalar yürütülmektedir. Pilot tesisin kırma, öğütme, seperasyon, kavurma, liç, çöktürme, flotasyon aşamaları tamamlanmış olup, Ar-Ge çalışmalarına başlanmıştır. NTO konsantresinden nadir toprak oksitlerinin ayrı ayrı elde edileceği ünite, yapılan/yapılacak ön laboratuvar çalışmaları ile belirlenecek parametreler sonrasında mevcut pilot tesise entegre edilecektir. Pilot tesisin endüstriyel tesise dönüştürülmesine ilişkin çalışmalar, saflaştırma teknolojisi çalışmaları ile birlikte devam etmektedir. Endüstriyel Tesiste yıllık 570 bin ton cevher işlenecektir. 2026 yılında Endüstriyel Tesisin projelendirme çalışmalarının tamamlanmasını müteakip 2027 yılında yapımına başlanması planlanmaktadır.

Türkiye Enerji, Nükleer ve Maden Araştırma Kurumu (TENMAK); NTE ve diğer kritik elementler ve ürünlerinin elde edilmesi, bu elementlere ilişkin ürün, teknolojilerin geliştirilmesi ve gelişmiş teknolojik ürünlerde geniş bir şekilde kullanımının sağlanması amacıyla araştırmalar yürütmektedir. TENMAK bünyesinde ülkemizin sahip olduğu bütün kaynaklardan NTE'lerin elde edilmesi, NTE'ler kullanılarak gelişen sektörlerimizin ihtiyaç duyacağı uç ürünlerin üretilmesi ve ticari değere dönüştürülmesi için hem ulusal hem de uluslararası düzeyde Ar-Ge ve teknoloji geliştirme projeleri yürütülmektedir. Söz konusu projelerle ülkemizin özellikle enerji ve savunmada bağımsızlığına katkı sağlamak amacıyla katma değerli ürünler ve yöntemler geliştirmek için çalışmalar yürütülmektedir. Bu kapsamda Japonya, Malezya, Pakistan, Almanya, Romanya, Polonya, Slovenya, Çek Cumhuriyeti ülkeleriyle iş birliği görüşmeleri yürütülmektedir. Ayrıca, insan kaynağı yetiştirilmesi ile ilgili TENMAK adına yurt dışına gönderilen personellerin özellikle NTE teknolojileri ile ilgili ABD, Kanada, Avustralya, Japonya ve Almanya gibi ülkelerde çalışmalar yapan ekiplere dahil edilmesine çalışılmaktadır.

Bu çerçevede, uluslararası iş birliği ile AB tarafından verilen hibe şeklinde fon kullanımı söz konusu olup, destek programları kapsamında çalışmalar gerçekleştirilmektedir. Söz konusu projelerde, TENMAK ülkemiz adına yürütücü veya ortak kurum olarak görev almakta olup, proje kapsamındaki çalışmalar uluslararası araştırma iş birlikleri ve fon destekleri çerçevesinde yürütülmektedir. Bu iş birliklerinde herhangi bir doğrudan teknoloji lisansı veya know-how devri bulunmamakta; geliştirilen bilgi birikimi ve teknolojik çıktılar, tarafların katkı oranlarına göre ortak fikri mülkiyet ve bilgi paylaşımı esasları doğrultusunda kullanılmaktadır. Projelerde tarafların yükümlülükleri, ilgili hibe sözleşmeleri ve konsorsiyum anlaşmaları çerçevesinde belirlenmekte olup, tüm süreçlerde yerli katkı ve bilgi transferinin artırılması temel ilke olarak benimsenmiştir.

TENMAK tarafından yürütülen NTE odaklı Ar-Ge projelerinde uluslararası fon kullanımı ve uluslararası ortaklıklar mevcut olmakla birlikte, bu çalışmalar ülkemizin teknoloji geliştirme kapasitesini artırmaya,

**UŞAK MİLLETVEKİLİ SAYIN ALİ KARAÖBA'NIN
YAZILI SORU ÖNERGESİNE İLİŞKİN CEVAPLAR**

**DÖNEM
28-4**

**ESAS NO
7-35336**

yerli katma değeri yükseltmeye ve know-how birikimini ülke içinde tutmaya yönelik olarak yürütülmektedir.

NTE'lerin her türlü birincil ve ikincil kaynaktan kazanılmasına yönelik teknolojilerin belirlenmesi, değerlendirilmesi ve geliştirilmesi amacıyla TENMAK bünyesinde ülkemizde ilk olan "NTE Cevher Zenginleştirme ve Saflaştırma Laboratuvarı" ile "Kalıcı Mıknatıs Üretimi ve Ar-Ge Laboratuvarı" alt yapıları kurulmuştur. Bunun yanı sıra; enerji ve savunma sanayine yönelik "Yerli Kalıcı Mıknatıs Üretim ve Ar-Ge Sistemi" oluşturularak, külçe, şerit ve toz mıknatıs üretimi ile manyetik karakterizasyon çalışmalarına başlanmıştır.

Başta On İkinci Kalkınma Planı olmak üzere Ülkemiz üst politika belgelerinde NTE konusu hem stratejik bir kaynak hem de yüksek katma değerli yerli üretim fırsatı olarak tanımlamakta olup, Cumhurbaşkanlığı Yıllık Programı, Bakanlığımız Stratejik Planı ve strateji belgelerinde de NTE üretimine yönelik orta ve uzun vadeli politikalar tanımlanmıştır. Bu çerçevede NTE rezervini stratejik ürünlere dönüştürme amacıyla kamu kurum ve kuruluşları ile iş birliği yapılarak çeşitli proje ve çalışmalar eşgüdüm içerisinde yürütülmektedir. Bakanlığımız koordinasyonunda yürütülen çalışmalarla, TENMAK tarafından 2025-2030 dönemini kapsayacak şekilde "Türkiye Nadir Toprak Elementleri Teknolojileri Stratejisi ve Eylem Planı" hazırlanmış olup, 2025 yılı sonunda yayınlanması planlanmaktadır. Söz konusu strateji; yerli üretimi artırmaya, ithalat bağımlılığını azaltmaya ve ülkemizin NTE alanında bölgesel bir teknoloji ve üretim merkezi haline gelmesini sağlamaya yönelik olacaktır.

Maden Tetkik ve Arama Genel Müdürlüğü (MTA) tarafından havadan yapılan jeofizik çalışmalar sonucunda Türkiye'deki en önemli NTE yatağı olarak tespit edilen Eskişehir Sivrihisar Beylikova sahası Eti Maden'e devredilmiştir. Bununla birlikte Sivas-Karaçayır ve Malatya-Kuluncak'ta gerçekleştirilen çalışmalar sonucunda, sahaların buluculuğu alınarak MAPEG'e devredilmiştir. Bu kapsamda Sivas-Yıldızeli, Kayseri-Özvatan, Kayseri- Felahiye, Bursa-Büyükorhan, Çanakkale-Ayvacık, Isparta-Sütçüler ve Burdur-Bucak'ta yer alan 14 adet ruhsat sahasında çalışmalar devam etmektedir. Ege Bölgesi genelinde (Uşak, Afyonkarahisar, Kütahya, Manisa, Aydın, Denizli, Muğla, İzmir) NTE için MTA uhdesinde ruhsat ve buluculuk hakkı bulunmamakla birlikte NTE arama çalışmalarına yönelik olarak yürütülen herhangi bir proje de mevcut değildir.

MTA'nın Türkiye genelinde gerçekleştirdiği tüm maden arama/araştırma faaliyetlerine yönelik ÇED Süreçleri; 3213 sayılı Maden Kanunu'nun 17'nci maddesinin dokuzuncu fıkrası "Jeolojik haritalama, jeofizik etüt, sismik, karot, kırıntı ve numune alma ile bunlara yönelik sathi hükmü hazırlık işlemleri içeren faaliyetler için çevresel etki değerlendirmesi kararı aranmaz." hükmü doğrultusunda yürütülmektedir. Bahse konu arama/araştırma faaliyetleri için de projenin gerçekleştirileceği illerdeki Çevre Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüklerine yukarıda bahsi geçen mevzuat kapsamında "ÇED Kapsam Dışı" başvurusu yapılmaktadır. Ayrıca, 2872 sayılı Çevre Kanunu ile bu Kanuna istinaden çıkarılan Yönetmeliklerin ilgili hükümlerine uyulmakta, diğer mer'i mevzuat çerçevesinde öngörülen gerekli izinlerin alınmasına dikkat edilmekte, ekolojik dengenin bozulmaması, çevrenin korunmasına ve geliştirilmesine yönelik tedbirlere riayet edilmektedir.

Bu kapsamda Önergede yer alan ve diğer bakanlıkların görev alanına giren hususlara ilişkin bilgilerin ilgili kurum/kuruluşlardan alınmasının uygun olacağı değerlendirilmektedir.